

אחר מיטתו של אחד מל"ו הצדיקים הנסתרים שבדורנו

לך שב סתר

הוא ברח ליערות ונקיקי הסלעים להתבודד עם אלוקין, אבל אנשים רדפו אחריו בכל מקום. נתן לאנשים את כל לבו, אבל לעצמו הסתפק בקב חרובים. נטפים ראשונים אחר מיטתו של הצדיק ממירון הגה"ח המקובל רבי אהרן גבאי זצ"ל, שעבודת השם התובענית שלו הפיחה רענונות וחיות באלפי יהודים צמאים

חשה צורי

אם זו הפעם הראשונה ששמעתם את שמעו של הגה"ח המקובל רבי אהרן גבאי, אפשר שהעובדה הבאה תספק לכם חרך, עובדה אותה סיפר בנו הרה"ג רבי שמעון גבאי שליט"א, משיגה בשיבת 'נעימות התורה':

"לאבא היו מקומות מסתור בהם היה מתבודד ועוסק בתורה במשך שעות רצופות. מדי כמה שנים המקום היה מתחלף. אנשים שמעו היכן אבא נמצא והגיעו אליו בהמוניהם. אב עם בנו שאיבד טעם בלימוד, ראש ישיבה שמתקשה עם תלמידים, משפחה שנמצאת במשבר - כולם צריכים את אבא.

"ואבא שומע את כולם, הוא מסוגל להקשיב במשך שעות, לא יכול לומר 'לא' ליהודי. ברגע שהמקום מתפרסם, אבא מחפש מקום אחר שיוכל להמשיך להתבודד בו באין מפריע."

*

עד גיל שש עשרה התגורר רבי אהרן בבית הוריו בצרפת. נשמתו הסוערת מצאה את התחנה

הראשונה בשיבת סלבודקא בבני ברק. המייתה מצאה את הביטוי הראשון לתשוקתה בספרי הרמ"ק הקדוש. מדי לילה, לפני השינה, קבע חוק לימוד באחד מספרי הרמ"ק. בשיבה זה לא היה נהוג, הרגיש שלא מצא את מקומו והחליט לשוב לצרפת.

אביו הצדיק רבי מסעוד, ייבדל לחיים טובים, לא השלים עם חזרתו לבית. הוא עצמו למד בשיבת הגר"ח חייקין ולימד בשיבת אקסלבן. עטף את ידו ביד אוהבת ושב איתו לשדה התעופה. "אם לא הסתדרת בשיבה אחת, ננסה במקום אחר". בשיבת מיר נפגש לראשונה עם רבו הראשון, הגאון רבי חיים שמואלביץ. האב ניצב לצד בנו, וראש הישיבה מביט באב, מוקסם כולו. חבריו מאותה תקופה זוכרים את המעמד בו הגר"ח שמואלביץ חזק לעבר הרב הצרפתי ונושק את ידו ביראת כבוד. תלמידים העזו ושאלו, ורבי חיים מתפעל, "האבא הזה כל כך זך וטהור, עד שהוא בעצמו לא יודע כמה הוא צדיק וכמה הוא זך וטהור" - - -

שלוש השנים בשיבת מיר ביססו את חייו. היו

אור של קדושה. הגה"ח הרב אהרן גבאי זצ"ל בשמחת ברית מילה

מהלך בצידי דרכים. עם ספריו בפינת חמד בציוני הצדיקים בגליל

אלו השנים תשל"ב עד תשל"ד, שנים בהן נמסרו השיחות של הספר 'שיחות מוסר', וחלקים נכבדים מהספר עברו את עיונו והגהתו.

השלב הבא של עולמו הרוחני התפתח במחיצת המשפיע הברסלבאי רבי גדליה קעניג. בעוד רבי אהרן גבאי מתגורר לאחר החתונה בצרפת, התבקש לעזור לאורח מארץ ישראל ולשמש כמתורגמן. האברך הצעיר נדבק ברבי גדליה ומני אז התחבר לתורת ברסלב. בראש ובלב.

למה צריך ריצוף בחצר?

"ההסתפקות במועט של רבי אהרן הייתה קיצונית, העולם הזה לא תפס אצלו שום מקום", מספר לנו מקורבו הגאון רבי שמעון תימסטיט, ראש ישיבת 'אביר יעקב' בנהריה. "באותן שנים שהתגורר בצרפת, היו לו כבר שישה ילדים. הוא חי בדירה זעירה שגם גדולי המסתפקים במועט מהדורות הקודמים לא היו מסכינים לה.

"העוני הזה היה בדווקא. אני הכרתי אותו בעשרים השנים האחרונות, מאז שנפתחה ישיבת 'אביר יעקב'. ראיתי מקרים רבים שהציעו לפניו לשמש כמגיד שיעור מכובד או משפיע רוחני, תמיד סירב למרות שלא היה לו שום מקור מחיה".

מה הסיבה?

"אם הבנתי אותו נכון, בדרגות הגבוהות שלו העדיף לקבל ישירות מדיו של הקדוש ברוך הוא. לשנות את סדרי הלימוד שלו בשביל משכורת, זה היה 'גס' מדי בשביל עדינות הנפש והקירבה שחש עם הקדוש ברוך הוא".

הוא כיהן כראש ישיבה בפקיעין.

"וגם שם לא לקח שכר. את המקום בפקיעין איזוה למושב לו, על ציונו של רבי אושעיא איש כפר טיריא. במשך הזמן אנשים התלקטו אליו. יזכר לטוב רבי יוסף אטדגי שהביא קריון ועם הזמן התגבשה סביבו ישיבה של מבקשי השם. הוא לימד והדריך, אך לא הסכים לקחת שקל בשכרו. "וזה הייתה גישה מעניינת. מצד אחד היה פזון גדול במצוות, את הציציות הטובות ביותר, את התפילין המהודרות ביותר. ארבעת המינים, מצה בפסח. הכל זה הטוב ביותר. אבל בענייני העולם הזה, מקמץ עד גבול היכולת".

"רבי אהרן ביקש שאגיע עם הבחור אליו. הוא החליף איתו כמה מילים ואז אמר לי לא לומר לו מילה בעניין הלבוש. 'זה לא נובע מאופנתיות או מהתקשטות. יש לבחור הזה נשמה גבוהה של מלך'"

קשר רב שנים. עם הרב אריה דרעי בשנות ה'נ'

"ואם כבר מדברים על בניית הבית. הדבר הראשון שעניין את אבא זה היכן תמוקם הסוכה, איפה יש הכי הרבה צל, איפה יהיה אוויר טוב ושם תהיה הסוכה. הדבר השני זה הפתחים של הבית. כשיש שמחות באים הרבה אנשים, וצריך לדאוג שתהיה כניסה נפרדת לנשים! תראה עד היכן הגיעה המחשבה שלו, ועד היכן הוא התבונן! "חשוב לי להדגיש שאבא היה מופשט מכל חיזו דהאי עלמא. ממש לא עניינה אותו שום הנאה מהעולם".

וכילדים, לא הרגשתם חוסר?

"בכלל לא. הייתה לנו אוירה שמחה בבית, הרגשנו שמיותר להשקיע בעולם הזה. מצד אחד אבא השתדל שלא יחסר אוכל, וברוח. היה אומר שכאן זה מקום של בריאות הגוף ובריאות הנפש, בזה לא מצמצמים. אבל בגדים ורהיטים וכדומה, היה אומר שאם חיים בבית בהסתפקות, אזי לא חסר בכלל. השאלה היא מה משדרים בבית. "דבר נוסף, אבא העדיף להתגורר במושב בדווקא. הוא ראה במקומות המבודדים משאון העיר, כמכשיר נפלא לעבודת השם. אין כאן את הסחף והלהט של מרכזי הקניות, אין כאן את התצוגה והפרסומות, מכירות חיסול ומכירות סוף עונה, אופנות מתחלפות וכדומה. אתה חי במושב, יש לך את הקדוש ברוך הוא, אז ממילא אין את ההרגשה של למה אין לי, אתה פשוט לא מרגיש שצריך את זה".

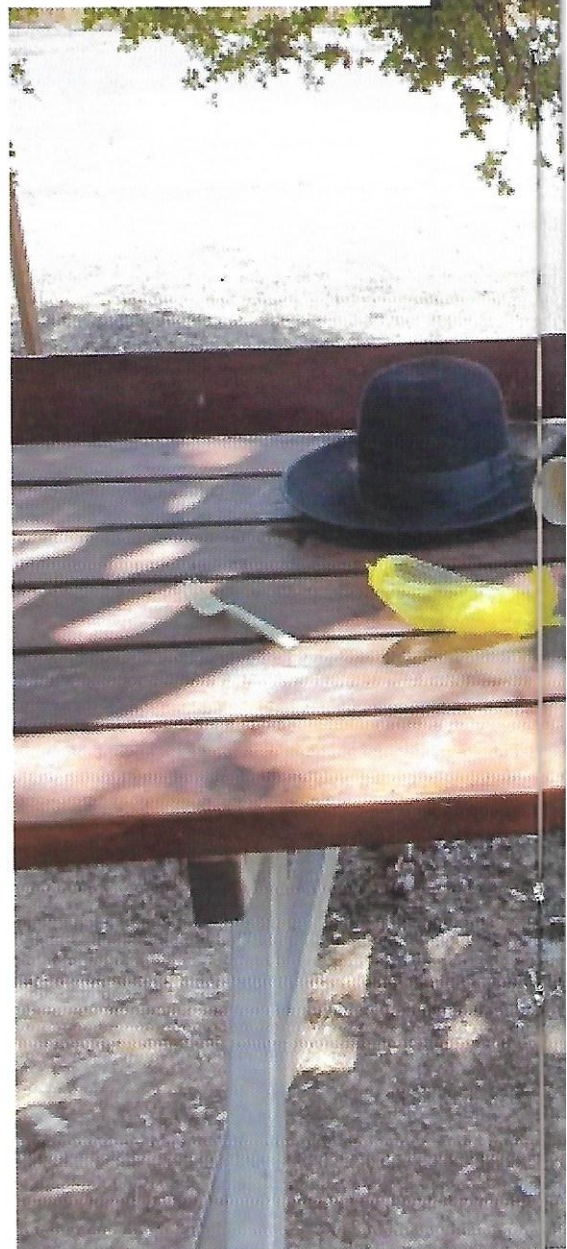
מוח מגיע לשורשים

המוח של רבי אהרן היה חד כתער. הבנתו לנפש האדם ולדקויות נטיותיה, הייתה כבירה. במשפטים ספורים עמד על טיבו של העומד מולו, וברגעים אחדים החווה על דרך מוצא. בניו

"הוא פתח דלת של חדר צדדי בו ישב הרב אריה דרעי ולמד. הופתעתי. כל התקשורת 'טוחנת' את הטיפור של הרב דרעי, והנה שניהם יושבים כאן בסתר ולומדים ללא הרף"

ההסתפקות הזו במועט ניהלה את כל חיי הבית. שמונה עשר ילדים יראים ושלמים, בריאים ומאושרים, גידל רבי אהרן בצוותא עם רעייתו הרבנית תיבדל לחיים טובים. בעיקר מאושרים. הילדים לא חוו חוסר, בפיקחותו ידע להטמיע בהם שלא קונים מה שלא צריך. אם אפשר להסתדר בבגדים יד שניה, חבל להוציא כסף מיותר. אפילו כשהתאפשר לו לקנות מגרש במירון ולבנות עליו את ביתו לאחר ארבע עשרה שנה של שכירות בצפת, סיכם עם האדריכל שהבית ייבנה בצורת מלבן. בלי 'סיומות' או מרפסות, בלי תוספות או מגרעות. בית לצורך מגורים, ותו לא, כמראה של תיבת נח.

"מי שמגיע לביתו", מטעים הבן רבי שמעון שליט"א, "יראה את שביל החצר עשוי בטון חשוף. הקבלן כבר הביא אריחים לרצף, זה היה כלול במחיר כחלק מעבודתו, אבא הורה לו להחזיר את האריחים. 'זה מיותר', הוא אומר לו. 'למה אנחנו צריכים ריצוף בחצר?' היה ברור לו שאין שום מקום למותרות בתוך הבית.

ולהציע דרך בבירור סוגיות שונות. "המחשבה שלו הייתה מאוד עמוקה", הוא משיח בצער אחר מיטתו. "זה היה מדהים אותי בכל פעם מחדש, איך בשניות אחדות היהודי הזה היה צולל בין שיטות הראשונים, בעומק המחשבה, ביסודיות ובישירות. "על אף שהיה חסיד ברסלב בכל רמ"ח איבריו

אהבת תורה ויראת שמים. הבחור ישב מוקסם. לראשונה מוקסם משיחת התעוררות. לאחריה מצא את עצמו יושב בבית המדרש, נשאב עם כל החושים, עד היום. גם ראש ישיבת 'אביד' יעקב' נהג להסתודד איתו לעתים תכופות, לחלוק עמו את הגיגיו

זוכרים מקרה שבו הגיע אב מיואש עם בנו. מה לא ניסה כדי להצילו מרדת שחת, והילד נמצא על פי תהום. לא מסוגל לשבת ללמוד. ארבע שעות שוחח רבי אהרן עם הבחור, שמע ממנו את תחושותיו ואת לבטיו, שאב ממנו את המוגלה ואת המורסה, ניקה את הראש והחל מטמיע בו

הרב אריה דרעי

איך נפלו גברים

ראיתי אותך במשך שעות ארוכות, מופשט מכל חיזו דהאי עלמא, ספון במערת רבי אושעיא בפקיעין, והמחשבות שלך מרוכזות במי שאמר והיה העולם, בחד קטירא אתקטרת. לעתים היו אלו לילות קרח קפואים, ואתה ישבת בכפור, עטוף בשמיכות מזדמנות מאשר מצאת, וספרי הכוונות לפניך, יושב ומייחד ייחודים למלא עילאה. חשבת שלא ראיתי אותך, חשבת שאיני מכיר את ההשגות שלך. במחשבה שניה אני אומר, אתה צודק. אני בכלל לא הכרתי אותך, גבוה מעל גבוה.

אני מנסה להיזכר בכל מיני אפיזודות שעברו עליך, מקרים מורכבים, תמיד שמרת על שלווה חיצונית ופנימית. מעולם לא ראיתי אותך כועס או מקפיד. יש לך שמונה עשרה ילדים, זה לא קל לגדל משפחה כזו נרחבת, ולכולם היה לך מקום ואהבה, כולם היו בנים יחידים שלך. היו ימים שהתגוררת בדירה שכורה במירון, וועד היישוב סירב לאפשר לך רכישת קרקע בגלל נהלים שמקובלים במושב. באותו ליושב ראש הוועד, מרדכי הלפרין ייזכר לטוב, תיארתי לו את עבודתך בקודש, שידע איזו זכות לבני המושב שצדיק כזה יגור בתוכם. הוא שמע את הדברים ומיד אישר לך להתגורר בדרך קבע במושב.

דע לך רבי אהרן, תמיד היית ספון בלבי. גם בימים הכי עסוקים וטרודים, גם בימים שלא יכולתי להתוועד איתך ולהתחמם לאורך, לא שכחתיך. אני גם לא אשכח אותך. לא רק אני, כל עם ישראל, כל מי שבא איתך במגע והרגיש את הטהרה והזון שלך קורנים, אף אחד לא יכול לשכוח בן אנוש כזה.

עדיין לא עיכלנו שאתה כבר לא פה. בדיוק בשבוע שקוראים בו על פטירת אהרן, גם אתה עלית להר ונאספת. מי יודע חשבונות שמים ומי יודע כמה גזירות ביטלת, אבל אותנו השארת אותנו לבד. בעצם, אנחנו לא לבד. השארת לנו ירושות, השארת לנו תבנית ציור איך אדם שלם צריך להיראות. איך עובד השם צריך לתבוע מעצמו. ואני מבטיח לך, ידיד נפשי, דמותך לא תשתכח מאיתנו. אף פעם!

צר לי עליך אחי.

צר לי על עצמי שאיבדתי רב וחבר נאמן כמוך. צר לי על העולם שאיבד אותך ולא ידע מה איבד. מרגלית יקרה הייתה בינינו, הייתה ונגזרה. אף אחד לא הכיר אותך, רבי אהרן. היית גאון עולם בהסתרה, רק הקדוש ברוך הוא עניין אותך, ואת כל היתר לא החשבת.

בדד ישבת ושרת את שירת חייך, גם כשאנשים רבים צבאו עליך וביקשו את הדרכתך ועזרתך. את כולך נתת בשביל מי שרק ביקש, לא הייתה לך בעיה לשבת שלוש וארבע שעות עם אדם זה, רק בשביל לשמוע את הקשיים שלו ולסייע לו לצאת מהמיצה.

אני זוכר את הימים הראשונים שהכרתי אותך, פרשתי אז מהחיים הציבוריים וביקשתי לשבת וללמוד אי שם בצפון. מכר משותף סיפר לי עליך, ומהשנייה הראשונה הוקסמתי מהאישיות שלך. איזה מאור פנים, כמה חכמה ופיקחות שפעת, אנושיות בגובה העיניים, איש מתוק הייתי, יהודי גדול.

במשך שנה שלמה למדנו יחד במשך שעות על גבי שעות. היית מעיד אותי כמה דקות לפני חצות הלילה, ומאז לומדים בחברותא עד אור הבוקר, בימות החול ובשבתות, בחגים ובמועדים. מי יתנני ירחי קדש! ואני יודע שלא רק איתי קבעת זמנים ללמוד, היו לך עוד הרבה חברותות. את חלקם לא הכרתי כלל, אלא הם רק ביקשו ונתת הסכמתך. סיפר לי איש צעיר, במהלך הלוויה, איך במשך שלוש שנים למדתם ביחד, הוא אמר שתמיד דיברת עליי לטובה. ואני השתוממתי, איך הספקת? איך הספקת לחלוק את זמנך עם כל כך הרבה חברותות? עקבתי אחריו, אהובי רבי אהרן, עקבתי אחריו בימים ובלילות, ראיתי את עבודת השם הבלתי מתפשרת שלך, איך היית כלי קיבול לכל הצדיקים. כחסיד ברסלב המקפיד על הלבוש החסידי מצד אחד, שמרת מאידך בהקפדה על מנהגי אבותיך בגאון. הנוסח והמנהגים נשמרו בדיוק כפי שאבך הצדיק נהג, היית דבוק בתורת מרן האביר יעקב וגם אותי הכנסת להיכל שלו, הטעמתי לי את הצוף שבין בתריו.

ושס"ה גידיו, הוא לא עסק רק בתורת רבי נחמן, הוא גם למד בעיון בכתבי רבי משה דוד וואלי תלמיד הרמח"ל ובעשרות ספרי חסידות יסודיים. פעם גילה את מסתוריו לחתנו הרה"צ רבי יצחק אבוחצירא שליט"א (בן הרה"צ רבי שמעון שליט"א משכונת הר נוף). "לפני שנשמת הבעל שם טוב ירדה לעולם, היא התנגדה. חששה להתגלגל בנסיונות העולם, מי אמר שתצליח לחזור צחה לכיסא הכבוד. לבסוף הסכימה בתנאי שיצטרפו אליה שישים גיבורים, הם שישים תלמידיו.

"למדתי מזה", הטעים רבי אהרן, "שאפשר לעבור את העולם הזה עם שישים גיבורים, עם שישים חיבורים".

ואת החיבורים האלה הוא למד בכל הכוח, בעיון ובעמקות. לספר נועם אלימלך, לדוגמא, הקדיש זמן מיוחד טרם הקידוש בליל שבת. "זה היה שיעור מרתק ומתוק כאחד", נזכר חתנו הגר"י אבוחצירא. "במשך עשר דקות או רבע שעה, הוא הוריד ו'הפשיט' קטע מתוך הספר, ואפילו ילדים קטנים היו מבינים לפי כוחם את הרעיון שאבא אומר כעת. זה כוח עצום להכניס בתוך הבית את הרעיונות הגבוהים והנאצלים".

משנת חייו של רבי אהרן גרסה שכדי שיתאפשר לעבור את העולם הזה בשלום, מוכרחים לקחת רבי ולהתבטל אליו. ה'רבי' שלו היה רבי נחמן

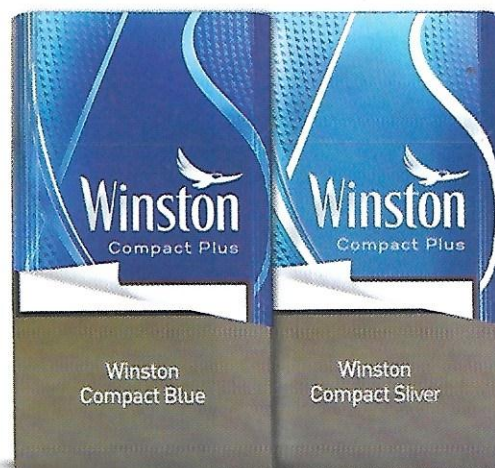

זקן ויושב בישיבה. עם יבלחט"א האדמו"ר רבי דוד חי אביחצירא

ווינסטון תמיד יש חברותא

קומפקט
26*
נח

*מחיר מומלץ לצרכן

אזהרה - עישון גורם להזדקנות מוקדמת של עור הפנים

הגעתי אליו לפקיען, שוחחנו על ענייני תפילה. כמשל, הוא סיפר לי עד כמה הוא מתפלל עבור יהודי אחר שנמצא בצרה, יהודי שמסר את החיים שלו בשביל עולם התורה והישיבות, ועכשיו השלטונות רודפים אותו.

"שאלתי אותו מי האיש הזה, והוא ניאות לגלות לי בתנאי שגם אני אצטרף אליו לתפילות. פתח דלת של חדר צדדי בו ישב הרב אריה דרעי ולמד. הופתעתי: כל התקשורת 'טוחנת' את הסיפור של הרב דרעי, מחפשים על איזה סעיף תקנוני הוא עבר או לא עבר, והנה שניהם יושבים כאן בסתר ולומדים ללא הרף.

"באופן כללי, הקשר ביניהם היה הדוק. במשך שנים ישבו ולמדו בחברותא, וביחד הספיקו לעבור על כל הש"ס ועל כל ספר הזוהר הקדוש. אבל מי ידע מזה? בודדים. כי רבי אהרן היה איש שומר סוד. משפחות שלמות הפקידו בידיו את סודותיהם, והוא שמר עליהם בכספת אטומה. אנשים יכלו לשפוך בפניו את כל הדברים הכי עדינים ומורכבים, ויכלו להיות בטוחים ששום דבר לא ידלוף החוצה".

אבלו בלבו

"החסיד האמיתי" - קבלה בידינו מרבינו בחיי בספר חובות הלבבות - "אבלו בלבו וצהלתו על פניו". אחרית ימיו הקצרים של רבי אהרן לוותה בייסורים קשים ומרים. מחלת הפרקינסון עשתה שמות בגופו. קרוביו ובני משפחתו מציינים כיצד הוא עבר אותם בדומיה ובצהלה. אלמלי הכירו את מצבו הרפואי, היו משערים שמדובר באדם בריא ובעל כוחות. לא שמעו אותו מתאונן ולא מתלונן, לא סיפר מה מרגיש וכיצד המחלה מתגברת עוד ועוד על גופו הכחוש. שבעים לפני הסתלקותו, ביקר אותו הגר"ש טיימסטית. הוא שוב התעניין למצבו ורבי אהרן, לראשונה בחייו, מספר לרבי שמעון ש"זה נהיה קשה" - - -

ראש ישיבת אביר יעקב הבין את המשפט הקשה. אם מפיו של רבי אהרן יוצא משפט כזה, אות הוא שאכן הגיעו מים עד נפש. "הרי הוא דאג שאף אחד לא יסבול מהמחלה שלו. שימח ועודד יהודים בכל הכוח. כשחיתנתי את בני, הוא הגיע לחתונה. לא שיערתי שיצליח להגיע, אבל הוא בא, עם כיסא גלגלים בא, גופו לא נשמע לו בכלל. למרות הכל התעקש לקום מהכיסא ולרקוד עם החתן הלוח וחוזהו, הלוח וחזור.

"וגם פה עדינות הנפש שלו הגיעה לידי ביטוי. התקשר אליי אחרי החתונה לתאר עד כמה שימחתי אותו בזה שהזמנתי אותו, כמה זה עודד והחיה אותו, לא איפשר לי להשחיל מילת התנצלות על שהגיע. בעיניו אני עשיתי לו טובה, לא להיפך".

במשפט אחד, איך הרב רואה את משנת חייו של רבי אהרן?

"בפעם האחרונה שנפגשנו, אמר לי הרב גבאי שיסוד עבודת השם זו מידת ההשתוות. לא להתפעל מכבוד, כמו שלא להתרגש מבשות

נוסקים בנסתרות. עם הגה"צ הרי"פ מורגנשטרן שליט"א

לו מילה בעניין הלבוש. 'זה לא נובע מאופנתיות או מהתקשטות. יש לבחור הזה נשמה גבוהה של מלך. כל ההנהגה שלו היא של מלך ישראל, ואת כל עבודת השם שלו הוא יבסס על מידת המלכות'. קיבלתי את דבריו ולא אמרתי לו כלום בעניין הזה.

"שנים חלפו מאז, הבחור כבר מתקרב לגיל שלושים, תלמיד חכם עצום מאוד, והיום ניכר מאוד כיצד כל עבודת השם שלו היא במידת המלכות, מה שהוא ראה אז בבחור צעיר, עכשיו רואים בצורה נרחבת וברורה הרבה יותר, למרות שהוא כמעט לא התעסק בחינוך".

מהיכן ידע לזהות את התהליכים האלה?

"בתורה הקדושה יש הכל, השאלה איך לומדים אותה. רבי אהרן למד אותה מתוך חיבור עצום לנותן התורה, הוא חתר להגיע לשורשים של התורה, לדעת את רצון השם עד הסוף. וכשאדם מגיע למקומות האלה, פתאום שדה הראיה שלו מתרחב לאופקים שאנשים רגילים לא הסכימו אליהם.

"כך גם ביחס לאנשים מבוגרים. היה רואה צדיקים ומזהה את עבודת השם שלהם. לא פעם הגיע לביתו הגר"מ מורגנשטרן, והוא היה לוקח אותי לצד ומבקש ממני להסתכל איך הוא אוכל. 'תראה שבכל לעיסה הוא מייחד ייחודים וכוונות, והיה עוקב אחריו בהשתאות.

"זה משפט מפתיע, כי אני הכרתי אותו היטב וידעתי בו שבעצמו היה מכוון כמעט בכל מעשה שעושה. אפילו כשהניח את הסוכר בתוך כוס התה, הייתה לו כוונה וייחוד של מיתוק דינים. זו הפיקחות שידע לזהות אצל הזולת מה שעובר ומה שחווה".

הגר"ש מבקש להדגיש שמלבד הפיקחות שלו, הוא הרגיש אכפתיות לכלל ישראל. העתיר בתפילות על אנשים רבים והיצר בצרתם. "פעם

מברסלב, לצד צדיקים נוספים החיים עמנו לאורך ימים טובים. אחת לחודש נהג לנסוע לנהריה ולפקוד את ישיבתו של האדמו"ר רבי דוד חי אביחצירא שליט"א, כך גם עם הצדיק הגר"מ מורגנשטרן שליט"א, והיה מפליג בשבחם.

כדוגמה למוחץ ולהבנה השורשית של הגר"א גבאי, מתאר הגר"ש טיימסטית מקרים מורכבים שבהם נועץ איתו. "הייתי מספר לו על בחור בעייתי בישיבה. הוא לא היה צריך לראות את הילד, די היה לשמוע מה קשה לו ומה הסימפטומים שראינו אצלו. שאלות הברור היו ממוקדות - 'אמא של הילד הזה בריאה?' 'החברים שלו מכבדים אותו?' 'אביו מראה לו פנים של רוגז'?

"ותמלי, תמיד השאלות הללו פגעו בלוח הבעיה. תמיד מאחורי השאלה התמימה הסתתרה התשובה, אימא חולה, ריחוק חברתי או נתק מהאבא או כל בעיה קשה אחרת שהילד סובל, וזה היה מדהים כי הוא לא רואה את הבחור, אלא רק שומע על הבעיה.

"יש לו שמונה עשר ילדים שיהיו בריאים, שתילי זיתים סביב לשולחנו. הלוחאי על כל אחד כאלה ילדים נהדרים. הייתי רואה אותו איך הוא מתנהל איתם ברוך ובאבהיות, וכולם נשמעים אליו ואוהבים אותו עד אין קץ. היה מחווה לי על ילד פלוני ומשתבח בו באמת, מחווה לי על ילד אחר, ומתאר גם אותו עד כמה הוא נהדר.

"פעם סיפרתי לו על תלמיד ששקוע בלימוד, אולם יש לו הפרעה אחת. ההופעה שלו חייבת להיות מוקפדת, כל שעה במקום וכל גיהוץ צריך להיות מושלם. בן תורה לא יכול להשקיע במראה החיצוני ולגדול באמת, ואני חשבתי דרכים איך לנטרל את ההפרעה הזו.

"סיפרתי לו על כך. רבי אהרן הקשיב וביקש שבפעם הבאה אגיע עם הבחור אליו. הוא החליף איתו כמה מילים ואז אמר לי לא לומר

שעות ופעמים חמש שעות, בלי הפסקה. זה היה לימוד מתוק, מעין עולם הבא.

"המעניין הוא שבכל סוגיא שעסקתי בה ורציתי להרצות לפניו ממה שהתחדש בה, תיכף ומיד היה מונח בשיטות השונות כאילו עכשיו קם מהגמרא הזו בדווקא.

"הלימוד שלו היה בריכוז מוחלט. לפעמים היינו הולכים בשבילים של מירון ומדברים בלימוד, הוא לא שם לב בכלל מי עובר לידו. שבת אחת, כשעלינו בצוותא לציון, וממולנו באו הילדים שלו בצוהל, אבל באותה שעה עסקנו בסוגיה סבוכה, הוא לא שם לב אליהם בכלל, שחורות כעורב. הייתי צריך למשוך בשרוולו ולהחזות על הילדים שבאו לאחל שבת שלום.

"באופן כללי, מאז שעבר להתגורר במושב מירון, הוא לא יצא משם כמעט אף פעם, למעט לשמחות ילדיו וכדומה. מדי בוקר השכים בחצות הלילה, כך זקנו רבי יעקב תמיד מזהיה, על 'קימת חצות', ולאחר תיקון חצות כבר היה יושב ולומד עד תפילת שחרית בנץ החמה על ציונו של רבי שמעון.

"במשך ארבע עשרה שנה שהתגורר בצפת, מורי חמי לא הפסיד יום אחד של טבילה במקווה האר"י. כשהתגורר במירון, לא ויתר אף יום על מערת ציון הרשב"י, למעט בימים שהיה חולה. היה תוהה ואומר, עד שאני גר כאן במירון, לא אבקר את רבי שמעון?

"אני נזכר בשבת אחת שהסכים לעשות בירושלים. אחד מהאנשים הקרובים אליו ערך שמחה, והוא הרגיש חובה להשתתף איתו. זה היה נדיר וסידרו לו חדר במלון. מורי חמי שמע ופניו התכרכמו, הרגיש שלא מסוגל לישון בחדר בבית מלון. עדינות הקדושה שלו לא נתנה לו להניח את הגוף על מקום שלא ברור לו שנשמר בקדושה. במקום זאת צעד במשך ארבעים דקות לבית של אחותו, ורק שם הסכים לישון.

"כל דבר אצלו נעשה בלי פשרות, בלי רצון לעשות הנחות לגוף. אם צריך, עושים עד הסוף. כשהמחלה גברה עליו בסוף ימיו, לא ויתר על טבילה במקווה. זו הייתה מלאכה מפרכת, והוא התעקש עליה. עד יום שישי האחרון לימי חייו, בקושי רב ירד וטבל והיו פניו זוהרים ומאירים, פנים שוחקות שהצליחו לעבור את העולם הזה בשלום.

"חודש אחד בלבד לפני הסתלקותו הודיע לבתו שהוא כעת מסיים. אין לו עוד הרבה זמן בעולם הזה. ובאותה שבת, האחרונה לימי חייו, לסדר 'ויגוע אהרן', ערך קידוש בסילודין, עטוף בבגדי לבן. לאחר הסעודה הידרדר מצבו ואנשי הצלה מהירו לבית. בשעה שתיים לפנות בוקר עומדים סביבו עשרה מיישראל, קוראים קריאת שמע בזעקה, ונשמחו יצאה בטהרה. בדיוק כמו שבאה לעולם.

"לפני שנתיים אמר לי שהוא רוצה לייסד מקום תורה על שמו, להקים ישיבה בשם 'בית אהרן', והוא השתדל לפעול בעניין הזה. אני מאוד מקווה שנצליח עכשיו למלאות רצון צדיק, כדי שנזכור לפחות את אנשי המעלה שהיו בינינו. היו והלכו לבלי שוב".

"עד שאני גר ליד רשב"י"

"למורי חמי הייתה שאיפה עזה לשלימות", מספר ל'הדרך' חתנו הרה"ג רבי יצחק אביחצירא שליט"א. "הוא ראה עצמו כחסיד של רבי נחמן, אבל לא עסק רק בתורתו. מלבד ש"ס ופוסקים וספרי קבלה רבים שלמד מרישא ועד גמירא, הוא עסק גם בתורת רבי משה דוד וואלי תלמיד הרמח"ל, בכתבי שאר תלמידי הבעל שם טוב, וגם בספרי מרן האביר יעקב.

"פעם הוא אמר לי משפט מעניין אודות זקניו רבי יעקב אביחצירא. 'כל הספרים שאני לומד', כך סיפר לי, 'אני מרגיש שלמדתי והפנמתי את הדברים בתוך הלב. אבל את ספרי רבי יעקב אני צריך ללמוד שוב ושוב, תמיד אני מרגיש שזה מוסיף לי עוד נדבך'. ובאמת את הספרים של רבי יעקב הוא שיון ולמד ללא גבול.

"זכיתי לקבוע איתו חברותא פעם בשבוע, ולעיתים פעמיים בשבוע. הוא היה מגיע לצפת, והיינו לומדים במשך שעות רצופות. פעמים שלוש

ובזיונות. לא לרצות את המותרות והפינוקים, כמו שלא לברוח מצמצום ודחק. להרכין את הראש ולקבל את עולמו של הבורא כמו שהכתיב לנו, לקבל בשמחה וסיפוק כל מה שעובר. 'אם נחנך ככה את הדור הצעיר', אמר לי אז, 'רק לפני שבועיים ימים, 'אם נגדל ככה את הילדים שלנו, הרווחנו דור נקי ומתוקן'.

"שאלתי אותו אז גם על נגיף הקורונה, כיצד הוא רואה את משמעותו בעולם. זה היה ברור לו שאין כאן אלא איתות להתנתק מהרדיפה המבוהלת שלנו אחרי מותגים ופרסום, מכל הסמלים של העולם הזה. הוא לא דיבר על לאכול גלידה או לא לאכול, אלא על היכן המבט מחפש את החיים, מה מעניין אותנו.

"העולם בלי רבי אהרן, הוא עולם אחר. אני בטוח שהבנים שלו יביאו לידי ביטוי את החינוך המיוחד שהביא איתו לעולם, שהדרך שלו תשפיע כמה שיותר".

ישיבת
סתר

בסוד קדושים. עם יבלחט"א האדמו"ר רבי ברוך אביחצירא

ויָמַת אֶהְרֹן

לי להתקשר אליך עכשיו, כי כעת אתה כן יכול להתפלל על הציון..."

"יש אנשים שקרוביהם יכולים להעיד עליהם שהם צדיקים", ספד לו רבי משה השבוע. "יש אנשים שהחברים יעידו, ויש כאלה שהאישיה יכולה להעיד על דרגתם הרוחנית. אצל רבי אהרן, התורה עצמה מעידה עליו. הוא נפטר בליל שבת קודש פרשת חוקת, לסדר 'ויָמַת אֶהְרֹן', וכל בית ישראל יבכו אותו שלושים יום. אבד חסיד מן הארץ".

ידידו מנוער הגה"צ רבי משה אביחצירא שליט"א מספר כיצד היה רבי אהרן דבוק לזקנו סידנא בבא סאלי וראה בציונו מקום לקבלת התפילות. בשיאו של הגל הראשון של נגיף הקורונה, היה מקום הקבר בנתיבות סגור למתפללים. למרות זאת, הגיע בגפו להתפלל, והנה אחד ממקורביו מתקשר ומבקש ממנו להתפלל על קרוב משפחה חולה במצב אנוש. שאל אותו הגר"מ, 'והלא הוא חולה מזמן, למה התקשרת דווקא עכשיו?' סיפר האיש שכעת הוא נמצא במירון. "רבי אהרן אמר